

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE
WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
z dnia *16 grudnia* 2017 r.
w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. poz. 744 oraz z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zmienia się dotychczasową nazwę ulicy położonej w Gminie Sadowne z Czesława Wycecha na bł. ks. Edwarda Grzymały.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Wójtowi Gminy Sadowne.

§ 3. Zarządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

W dniu 2 września 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 744), zwana dalej „ustawą”. Ustawa została zmieniona ustawą z dnia 22 czerwca 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1389).

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie do art. 1 ust. 2 ustawy za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944 - 1989.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku przez właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin na podjęcie działań przez organ jednostki samorządu terytorialnego.

Rada Gminy Sadowne nie wykonała ustawowego obowiązku i nie dokonała zmiany nazwy ulicy Czesława Wycecha. Wojewoda zwrócił się, w trybie art. 6 ust. 3 ustawy, do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (pismo z dnia 24 listopada 2017 r. znak WNP-I.40.659.2017.KS). Na mocy art. 6 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego. Opinia IPN wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 grudnia 2017 r. (pismo z dnia 6 grudnia 2017 r. znak BUW-940-229(4)/17).

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa patrona ulicy Czesława Wycecha wypełnia normę art. 1 ustawy dekomunizacyjnej.

Czesław Wycech (1899-1977), pseudonim Stanisław Wyczeski. W 1926 r. ukończył Instytut Nauczycielski w Warszawie. Po studiach pracował jako nauczyciel, udzielał się również jako działacz oświatowy. Uczestnik działalności konspiracyjnej w okresie okupacji, był członkiem kierownictwa Tajnej Organizacji Nauczycielskiej oraz przewodniczącym komisji oświatowej SL „Roch”. Działacz ruchu ludowego. Od 1931 r. należał do SL. W PSL od 1945 r. W latach 1946-1947 członek Rady Naczelnej PSL. W 1947 r. usunięty z PSL za opozycyjne stanowisko wobec polityki S. Mikołajczyka. Zastępca przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Lewicy PSL w 1947 r.

Minister Oświaty w Tymczasowym Rządzie Jedności Narodowej, marszałek Sejmu PRL, poseł do Krajowej Rady Narodowej, Sejmu Ustawodawczego oraz Sejmu PRL I-V kadencji, Zastępca Przewodniczącego Rady Państwa, członek Prezydium Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodowej, prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, członek PSL „Wyzwolenie”, SL, PSL, a od 1949 satelickiej partii PZPR – Zjednoczenie Stronnictwa Ludowego, pełniąc w niej funkcje Wiceprezesa i Prezesa NK. W latach 1950-1953 wiceprezes Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczego. W latach 1957-1974 naczelny dyrektor Państwowych Wydawnictw Rolniczych i Leśnych. Prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Zmarł w Warszawie w 1977 r.

Stosownie do brzmienia art. 1 i 6 ust. 1 ustawy dekomunizacyjnej wskazać należy, że podstawowym jej założeniem było skuteczne wyeliminowanie z przestrzeni publicznej nazw propagujących symbole ustrojów totalitarnych, przy poszanowaniu miejsc pochówku, grobów i cmentarzy, a także własności prywatnej. Przedsięwzięcie zmiany nazw jest jednym z elementów polityki historycznej, jako kategorii historii służącej kształtowaniu świadomości historycznej społeczeństwa, w tym świadomości gospodarczej i terytorialnej oraz wzmocnieniu publicznego dyskursu o przeszłości w kierunku pielęgnowania więzi narodowych niezależnie od bieżącej polityki państwa. Polityka historyczna dotyczy interpretacji faktów, bytów i zdarzeń oraz jest rozpatrywana w kategoriach racji stanu społeczeństwa i narodu, jako element mający charakter długofalowy i stanowiący fundament państwa.

Na mocy art. 6 ust. 2 i 3 ustawy organ nadzoru jest zatem zobligowany do wydania zarządzenia zastępczego dokonującego zmiany nazwy z ulicy Czesława Wycecha na ulicę błogosławionego księdza Edwarda Grzymały (bł. ks. Edwarda Grzymały).

Jak podaje się w biogramach nowego patrona ulicy, życie bł. ks. Edwarda Grzymały rozpoczęło się w 1906 r. w zacisznej leśniczówce Klin, zaliczanej do miejscowości Kołodziaż (wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, powiecie węgrowskim, gmina Sadowne). Koleje losu wiodły go od Kołodziaża poprzez Włocławek, gdzie otrzymał święcenia kapłańskie, Rzym (ukończył tam studia na wydziale prawa kanonicznego), Lipno, Konin, Kalisz, ponownie Włocławek, Aleksandrów Kujawski, aż zaprowadziły do obozu w Dachau, gdzie zakończyła się jego ziemską wędrówka. Przeżył zaledwie 34 lata. Odważna

postawa wobec życia i śmierci ks. Edwarda wzbudza w katolikach chęć naśladowania jego heroizmu i dążenia do świętości. Został beatyfikowany, podczas podróży apostolskiej Papieża Jana Pawła II do Polski, w Warszawie 13 czerwca 1999 r. w grupie 108 błogosławionych męczenników zamordowanych podczas II wojny światowej z nienawiści do wiary.

Na podstawie art. 5 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Termin wejścia w życie zarządzenia, ze względu na ważny interes państwa i przytoczoną wyżej argumentację, dotyczącą podstawowych założeń ustawy, oraz z uwagi na beczynność Gminy w zakresie zmiany nazwy, czyni zadość zasadom demokratycznego państwa prawnego, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296, z późn. zm.).

Jednocześnie, na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 3 ust. 4 ustawy w związku z art. 98 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875), pouczam, że na zarządzenie zastępcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone zarządzenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Zdzisław Szipiera

